

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Obdo/3/2024
Identifikačné číslo spisu:	7119211017
Dátum vydania rozhodnutia:	30.01.2025
Meno a priezvisko:	Mgr. Soňa Pekarčíková
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:7119211017.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Sone Pekarčíkovej a členiek senátu JUDr. Beaty Miničovej a JUDr. Jaroslavy Fúrovej, v spore žalobcu Peter Hocko - OAMTA servis, Solivarská 14489/46A, 080 05 Prešov, IČO: 14 433 460, zastúpeného JUDr. Ľubou Berezňaninovou, PhD., advokátkou, Hlavná 45, 080 01 Prešov, IČO: 42 249 384, proti žalovanému Hotel Bankov, a.s., Dolný Bankov 2, 040 01 Košice, IČO: 31 701 931, zastúpenému Advokátska kancelária Geško s.r.o., Velehradská 33, 821 08 Bratislava, IČO: 36 740 101, v konaní o určenie neplatnosti výpovede a o zaplatenie 1 029 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 31Cb/72/2019, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 31. januára 2023 č. k. 3Cob/15/2022-137, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalobcu o d m i e t a.

II. Žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Okresný súd G. I, ako súd prvej inštancie, rozsudkom zo dňa XX. augusta 2021 č. k. 31Cb/72/2019-102, žalobu zamietol a žalovanému priznal náhradu trov konania v plnej výške 100%, ktorú je povinný zaplatiť žalobca.

2. V odôvodnení rozhodnutia okresný súd uviedol, že žalobca navrhol, aby súd (i) určil, že výpoveď zmluvy o poskytovaní služieb zo dňa 7. februára 2019 zo strany žalovaného adresovaná žalobcovi je neplatná, (ii) uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 1 029 eur s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 495 eur od 3. apríla 2019 do zaplatenia, zo sumy 534 eur od 11. marca 2019 do zaplatenia, paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 40 eur a nahradiť mu trovy konania. V žalobe uviedol, že ako poskytovateľ uzavrel so žalovaným ako objednávateľom dňa 14. decembra 2018 zmluvu o poskytovaní služieb (ďalej len „zmluva“), na základe ktorej sa zaviazal poskytovať pre žalovaného masérské služby a starostlivosť o wellness zariadenie. Dňa 7. februára 2019 mu bola doručená výpoveď zmluvy žalovaným, ktorú prevzal s výhradou, že nesúhlasí s dôvodmi v nej uvedenými, čo na výpovedi aj písomne poznamenal. Dôvody výpovede považoval za vykonštruované,

obzvlášť pokiaľ ide o domnelé sexuálne obťažovanie. Pokiaľ ide o formálnu stránku výpovede a jej právne účinky poukázal, že žalovaný vypovedal zmluvu ku dňu 7. decembra 2019, preto mal za to, že právny vzťah založený medzi ním a žalovaným predmetnou zmluvou naďalej trvá. Ďalšie trvanie právneho vzťahu vyvodzoval aj z toho, že podľa článku V. zmluvy je výpovedná doba dva mesiace. Žalovanému preto vystavil faktúru č. F2019016 splatnú dňa 10. marca 2019, ktorou ho vyzval na zaplatenie sumy 534 eur a faktúru č. F2019024 splatnú dňa 2. apríla 2019, ktorou ho vyzval na zaplatenie sumy 495 eur, no žalovaný mu ich neuhradil a to ani na predžalobnú výzvu, na ktorú žalovaný reagoval listom, v ktorom mu dal na vedomie, že neuznáva právny základ týchto faktúr. Žalovaný to zdôvodnil tým, že žalobca sa mal dopustiť voči zákazníckam hotela sexuálneho obťažovania, na preukázanie čoho pripojil k svojej odpovedi na predžalobnú výzvu dve písomné sťažnosti (jednu napísanú rukou a nepodpísanú a druhú podpísanú p. N. A.). Žalobca argumentoval, že o týchto sťažnostiach sa dozvedel až z odpovede žalovaného na jeho predžalobnú výzvu. Zdôraznil, že k skutočnostiam opísaným v sťažnostiach nikdy nedošlo a obvinenia voči nemu v nich obsiahnuté ho urážajú. Uviedol, že žiaden zákazník/zákazníčka sa nikdy nestážoval na ním poskytované služby a počas jeho krátkeho pôsobenia u žalovaného mal od zákazníkov veľmi pozitívnu spätnú väzbu. Vylúčil, že by kohokoľvek pri masírovaní sexuálne obťažoval. Trval na tom, že masáže vykonáva odborne a profesionálne. K ďalšiemu tvrdeniu žalovaného uvedeného vo výpovedi, že mal porušiť pracovné postupy vyžadované pri evidencii služieb poskytnutých klientom v pracovnej dobe, kde údajne poskytnuté služby riadne nezaúčtoval na pokladni recepcie s vystavením daňového dokladu žalobca uviedol, že odmieta, že by akýmkoľvek spôsobom porušil svoje povinnosti, ktoré mu žalovaný vytýka. O vykonaných masážach viedol osobitnú evidenciu, ktorú doložil k žalobe. Navyše dodal, že tvrdenie o porušení povinností uvedené v článku I., odseku 2 výpovede je iba všeobecné a nepopisuje konkrétne prípady a okolnosti porušenia povinností z jeho strany. Argumentoval aj tým, že z obsahu spornej výpovede vyplýva, že by sa mohlo jednať aj o odstúpenie, no ani to nie je isté, nakoľko ako dátum ukončenia zmluvy je uvedený 7. december 2019, no výpoveď je datovaná k 7. februáru 2019, kedy mu bola aj doručená.

3. Ďalej žalobca uviedol, že v článku I. bode 4. zmluvy sa objednávateľ zaviazal zabezpečiť poskytovateľovi podmienky na riadny výkon masérskych služieb a obsluhu wellness zariadenia a prístup k ovládaniu jeho technickej časti s možnosťou technického spravovania uvedeného zariadenia, ako aj prevádzkového materiálu potrebného k plnej prevádzke zariadenia. Mal za to, že je zrejmé, že žalovaný mu neumožnil riadne poskytovať masérské služby podľa zmluvy, a to minimálne v dvojmesačnej výpovednej dobe nasledujúcej po doručení výpovede dňa 7. februára 2019, resp. až do 7. decembra 2019. Uzavrel, že kvôli zmätočnému zneniu výpovede bol v právnej neistote ohľadne svojho právneho postavenia voči žalovanému. Po doručení výpovede zaslal žalovanému na úhradu dve faktúry, ktorými ho vyzval na zaplatenie sumy spolu vo výške 1 029 eur, ktorá predstavuje škodu v zmysle § 268 Obchodného zákonníka, ktorú mu žalovaný spôsobil. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe uviedol, že nárok žalobcu popiera, čo do právneho dôvodu aj výšky.

4. Vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie preukázať, že žalobca, ako poskytovateľ a žalovaný, ako objednávateľ uzavreli dňa 14. decembra 2018 na dobu neurčitú zmluvu o poskytovaní služieb, predmetom ktorej bola úprava vzájomných práv a povinností jej strán pri poskytovaní masérskych služieb a starostlivosť o prevádzku J. N. v C. N.. Cena za služby bola medzi stranami dohodnutá v zmysle zákona č. 19/1996 Z. z. o cenách tak, že poskytovateľ bude fakturovať objednávateľovi za každú odpracovanú hodinu 5 eur (článok III. bod 1 písm. c) zmluvy). Objednávateľ sa zaviazal platiť poskytovateľovi za vykonané služby na základe faktúry vystavenej poskytovateľom. Prílohou každej faktúry mal byť výkaz masérskych služieb, externých vstupov a kurzov wellness zariadení, ktorý musel obsahovať počet odpracovaných hodín a ostatné náležitosti podľa požiadaviek objednávateľa (článok III. bod 2 zmluvy). Strany sa dohodli, že zmluva zaniká: a) písomnou dohodou, b) písomnou výpoveďou, pričom výpovedná doba je dva mesiace pre obe zmluvné strany, c) písomným odstúpením od zmluvy - zo strany objednávateľa v prípade opätovného porušovania povinností poskytovateľom (článok V. bod 2 zmluvy). Ďalej mal súd prvej inštancie preukázať, že faktúrou č. F2019024 vyzval žalobca žalovaného na zaplatenie sumy 495 eur titulom peňažnej náhrady za pracovné voľno za mesiac marec 2019 a faktúrou č. 2019016 na zaplatenie sumy 534 eur rovnakým titulom za

mesiac február 2019. Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že žalobca ako listinné dôkazy predložil e-mailovú komunikáciu medzi stranami z obdobia od 8. februára 2019 do 11. februára 2019, sťažnosti zákazníčok na žalobcu, výpoveď zo zmluvy o poskytovaní služieb zo 7. februára 2019, predžalobnú výzvu žalobcu adresovanú žalovanému a odpoveď žalovaného na ňu.

5. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 261 ods. 1, § 269 ods. 2, § 264 ods. 1 Obchodného zákonníka, ktoré obsahujú úpravu obligatórnej pôsobnosti Obchodného zákonníka, nepomenovaných zmlúv a určovania ich obsahu a významu obchodných zvyklostí.

6. Okresný súd dospel k záveru, že žalobca neunesol dôkazné bremeno v konaní na vyvrátenie námietok žalovaného, preto žalobu zamietol. Poukázal, že žalobca sa domáhal určenia neplatnosti výpovede. K uvedenému súd prvej inštancie uviedol, že žalovaný splnil všetky dohodnuté ustanovenia zmluvy, ktorú vypovedal písomne dňa 7. februára 2019 a žalobca túto jeho výpoveď v tento deň aj prevzal. Mal za to, že žalovaný súdu, aj žalobcovi ozrejmil, že dátum uvedený v článku I. výpovede, v zmysle ktorého objednávateľ vypovedá zmluvu k 7. decembru 2019 je preklep a samotná výpoveď je datovaná dňom 7. decembra 2019. Dodal, že aj z následnej e-mailovej komunikácie medzi stranami je zrejmé, že žalobca akceptoval výpoveď doručенú mu k dátumu 7. februára 2019. K dôvodom výpovede namietaným žalovaným uviedol, že tieto sú nepodstatné pre rozhodnutie o jej platnosti/neplatnosti, keďže zmluva mohla byť vypovedaná aj bez udania dôvodu. To ale nevylučuje, aby bol dôvod vo výpovedi výslovne uvedený. Zároveň súd prvej inštancie uviedol, že žalobca musí naliehavý právny záujem na určení práva preukázať. Dôvodil, že žalobca (v zásade) nemá právny záujem na určení, či tu právo je, alebo nie je, ak už k porušeniu práva došlo. Ochranu už porušeného práva môže dosiahnuť žalobou na plnenie. Iba v zriedkavých prípadoch obstoí určovacia žaloba, ak možno žalovať na plnenie. Argumentoval, že doktrína preventívneho charakteru určovacej žaloby vychádza z toho, že žalobca má naliehavý právny záujem vtedy, ak k porušeniu jeho práva (zatiaľ) nedošlo, avšak jeho právo je neisté, alebo ohrozené. Vo vzťahu k nároku žalobcu na peňažné plnenie vo výške 1 029 eur s príslušenstvom dospel súd prvej inštancie k záveru, že tento nárok žalobcovi nevznikol. Poukázal, že v zmysle zmluvy o poskytovaní služieb mal žalobca nárok na dohodnutú cenu za riadne poskytnuté služby pre žalovaného. Ako vyplynulo z dokazovania, žalobca pre žalovaného neposkytoval žiadne služby v období mesiacov február a marec 2019, preto mu nárok na odmenu nevznikol. Dodal, že žalobca vo faktúrach odkazuje na nárok ako pracovné voľno za mesiace február a marec 2019, pričom v zmluvných podmienkach je uvedené, že cena za služby je dohodnutá takto: a) za masáž z plnej ceny s DPH masáže účtovanej zákazníkovi, poskytovateľovi prináleží 40%, b) za každý externý vstup do wellness zariadenia poskytovateľovi prináleží 5% z ceny vstupu účtovanej s DPH, c) poskytovateľ bude fakturovať objednávateľovi za každú odpracovanú hodinu 5 eur v účelovom zariadení. Z uvedeného je podľa súdu prvej inštancie zrejmé, že žalobca žiadne služby pre žalovaného nevykonával.

7. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 CSP.

8. Na odvolanie žalobcu, Krajský súd v Košiciach, ako odvolací súd, napadnutým rozsudkom zo dňa 31. januára 2023 č. k. 3Cob/15/2022-137 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie s tým, že žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

9. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia odvolací súd uviedol, že v odvolaní žalobca nesúhlasí so záverom súdu prvej inštancie, že nepreukázal naliehavý právny záujem na požadovanom určení neplatnosti výpovede, a že súd prvej inštancie sa nedostatočne vysporiadal aj s jeho nárokom na peňažné plnenie, keď nezohľadnil, že nároku na peňažné plnenie sa nedomáha podľa článku III. ods. 1 zmluvy, ktorý upravuje cenu za služby, ale podľa článku II. ods. 5 zmluvy titulom peňažnej náhrady za pracovné voľno.

10. Odvolací súd poukázal, že z obsahu zápisnice z pojednávania zo dňa 11. augusta 2021 vyplýva, že žalobca zastúpený na tomto pojednávaní splnomocnenou zástupkyňou mal vo vzťahu k dokazovaniu za to, že všetky listinné dôkazy už doložil a ďalšie návrhy nemal. Nakoľko listinné dôkazy boli vykonané v

súlade s ust. § 204 CSP a ďalšie návrhy na vykonanie dokazovania v zmysle prednesu na označenom pojednávaní žalobca nemal, súd prvej inštancie vyhlásil dokazovanie za skončené a vec rozhodol.

11. Ďalej krajský súd uviedol, že ust. § 137 CSP rozlišuje v písm. c) a d) medzi určovacími žalobami na určenie, či tu právo je alebo nie je (napr. vlastnícke právo, užívacie právo a pod.) a žalobami na určenie právnej skutočnosti, kam patria aj žaloby o určenie neplatnosti právneho úkonu. Pri prvom type určovacej žaloby (či tu právo je alebo nie je) je procesnou podmienkou jej prípustnosti preukázanie naliehavého právneho záujmu, ktorého obsah a význam je v súdnej praxi pomerne ustálený. Civilný sporový poriadok zároveň výslovne upravuje, že naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu. Ďalej podľa § 137 písm. d) CSP sa rozpoznávajú žaloby o určení právnej skutočnosti. V prípade, že sa jedná o určenie právnej skutočnosti podľa § 137 písm. d) CSP, musí takéto určenie vyplývať z osobitného predpisu. Určenie právnej skutočnosti, pod ktorú je potrebné subsumovať aj žaloby o neplatnosť právneho úkonu, možno preto žalovať podľa ust. § 137 písm. d) CSP iba v prípadoch, ak na súdne konanie odkazuje priamo konkrétny právny predpis (napr. Zákonník práce v ust. § 77, Zákon o dobrovoľných dražbách v ust. § 21 ods. 2, Občiansky zákonník v ust. § 711 ods. 6, atď.). Pod takéto žaloby ale nespádajú prípady neplatnosti právnych úkonov predpokladané vo všeobecnej občianskoprávnej rovine podľa ust. § 37, § 39 Občianskeho zákonníka, akou je aj podaná žaloba o neplatnosť právneho úkonu - výpovede zmluvy o poskytovaní služieb. Odvolací súd preto uzavrel, že ust. § 37 a § 39 Občianskeho zákonníka nie sú ustanoveniami osobitného hmotnoprávneho predpisu, z ktorého by vyplývala možnosť žalobcu domáhať sa určenia neplatnosti výpovede zmluvy o poskytovaní služieb. Preto je rozhodnutie súdu prvej inštancie vo vzťahu k určeniu neplatnosti výpovede podľa odvolacieho súdu vecne správne.

12. Pre úplnosť odvolací súd dodal, že napriek tomu, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní nepoužil ust. § 137 písm. d) CSP, nepovažoval odvolací súd za potrebné pred rozhodnutím postupovať podľa § 382 CSP a vyzvať strany, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili. Je tomu tak preto, lebo jeho aplikácie sa v skoršom štádiu konania (v replike zo dňa 16. marca 2020) domáhal žalobca a zároveň mal žalovaný procesnú možnosť sa k jeho použitiu vyjadriť (odvolací súd pri tomto svojom postupe vychádzal zo záverov uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 26. februára 2019 sp. zn. 3Obdo/1/2019, ktoré bolo publikované aj v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky).

13. Pokiaľ ide o nárok žalobcu na peňažné plnenie, nebolo podľa odvolacieho súdu preukázané, že vzhľadom na dĺžku trvania zmluvného vzťahu medzi stranami vznikol žalobcovi nárok na čerpanie pracovného voľna (7,5 hod. denne s nárokom na 5 eur/hod.). Zmluvný vzťah medzi stranami trval iba 56 dní, pričom faktúrou č. F2019016 žalobca vyzval žalovaného na zaplatenie peňažnej náhrady za 89 hodín pracovného voľna (12 dní) za mesiac február 2019 vo výške 534 eur a faktúrou č. 2019025 na zaplatenie peňažnej náhrady za 82,5 hodín pracovného voľna (11 dní) za mesiac marec 2019 s tým, že za každú hodinu pracovného voľna si nárokoval 5 eur. To, že nárok na platené pracovné voľno v takomto rozsahu (23 dní) žalobcovi vzhľadom na dĺžku trvania zmluvného vzťahu (56 dní) vznikol, žalobca nepreukázal. Preto aj pokiaľ ide o nárok žalobcu na peňažné plnenie, považoval odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie za vecne správne.

14. Na základe takto zisteného skutkového a právneho stavu odvolací súd rozhodnutie okresného súdu ako vecne správne potvrdil a rozhodol o náhrade trov odvolacieho konania.

15. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalobca (č.l. 168 spisu), prípustnosť ktorého odôvodnil podľa § 420 písm. f) CSP, keďže má za to, že postupom odvolacieho súdu došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podľa žalobcu ďalej napadnuté rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, pričom rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a) CSP).

16. Žalobca (v ďalšom texte tiež ako „dovolateľ“) vzhliadol vadu zmätočnosti v tom, že krajský súd a ani

súd prvej inštancie, sa nezaoberali dôvodmi ním podanej žaloby, vo veci nevykonali absolútne žiadne dokazovanie, a to napriek tomu, že v odôvodnení oboch rozsudkov konštatujú opak. Žaloba žalobcu tak mala ostať bez akéhokoľvek relevantného právneho posúdenia (hmotnoprávneho, či procesného) a bola zamietnutá iba z toho dôvodu, že podľa názoru súdov oboch inštancií žalobca nepreukázal naliehavý právny záujem na požadovanom určení neplatnosti právneho úkonu - výpovede Zmluvy o poskytovaní služieb uzavretej medzi žalobcom a žalovaným dňa 14. decembra 2018.

17. Dovolateľ uviedol, že jeho žaloba bola koncipovaná tak, že prvým petitom navrhoval určiť neplatnosť výpovede zmluvy, ktorú považoval za absolútne neplatný právny úkon. Druhým návrhom (petitom) žiadal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 1 029 eur s príslušenstvom, na základe priložených faktúr, ktoré mu žalovaný, po doručení predmetnej výpovede, už neuhradil.

18. Pokiaľ sudy oboch inštancií návrh žalobcu na určenie neplatnosti výpovede zmluvy posúdili iba a výlučne s ohľadom na § 137 písm. c) CSP dôvodiac, že žalobca nepreukázal naliehavý právny záujem na požadovanom určení, tento postup je podľa dovolateľa nesprávny. Nakoľko absolútna neplatnosť právneho úkonu robí tento úkon neplatným ex lege a ex tunc (od počiatku), t.j. takýto právny úkon nevyvoláva ním sledované právne účinky a hľadá sa naň ako keby vôbec urobený nebol. Z uvedeného dôvodu, jednak sudy na dôvody tejto neplatnosti prihliadajú ex offio, t.j. aj bez návrhu a tiež bez toho, aby bol na požadovanom určení preukazovaný, či dokonca tvrdený naliehavý právny záujem. Pri skúmaní neplatnosti právneho úkonu je možný aj taký postup súdu, že túto otázku preskúma ako otázku prejudiciálnu (predbežnú) a až po vyriešení tejto otázky rozhodne o ďalšom, nadväzujúcom nároku, zväčša na plnenie.

19. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu, ako i z odôvodnenia potvrdeného rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že žiaden z vo veci konajúcich súdov, sa žalobcom, od počiatku namietanou absolútnou neplatnosťou výpovede zmluvy, vôbec nezaoberali. Podmienka preukázania naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení je však podľa dovolateľa pri ním namietanej absolútnej neplatnosti právneho úkonu, irelevantná, a ako taká sa neskúma práve z dôvodu jej charakteru spočívajúceho v neprijateľnosti existencie absolútne neplatného právneho úkonu. Uvedený postup sa v prípade absolútnej neplatnosti právneho úkonu uplatňuje z dôvodu, že existuje verejný záujem na tom, aby právne úkony, ktoré sa svojím obsahom, účelom, či zmyslom priečia zákonu, prípadne dobrým mravom, nevyvolávali žiadne právne účinky a boli postavené mimo zákon, bez ohľadu na naliehavý právny záujem. Absolútna neplatnosť právneho úkonu totiž pôsobí voči každému. Na uvedenom roky pretraktovanom a rešpektovanom právnom závere nič nezmenila ani právna úprava obsiahnutá v ust. § 137 CSP. Zároveň tento právny záver nie je ani v rozpore s týmto ustanovením.

20. V prejednávanej veci došlo podľa dovolateľa tiež k porušeniu zásady dvojinstančnosti súdneho konania, keď až odvolací súd, hoci len okrajovo, sa vyjadril k fakturácii, tzv. pracovného voľna v zmysle čl. II. bodu 5. zmluvy zo dňa 14. decembra 2018. Súd prvej inštancie sa týmto vôbec nezaoberal. Neoprávnenosť fakturácie, a teda neoprávnenosť žalobcom požadovaného peňažného plnenia videl iba v tom, že v období marec 2019 a apríl 2019 žalobca pre žalovaného už neposkytol žiadne služby, keďže výpoveď mu bola doručená už dňa 7. februára 2019 a podľa jej textu malo ku skončeniu právneho vzťahu dôjsť okamžite, t.j. už dňa 7. februára 2019. Uvedené skutočnosti však neboli predmetom dokazovania ani v konaní pred súdom prvej inštancie, ani pre odvolacím súdom. Ďalej dovolateľ poznamenal, že zmluva v žiadnom zo svojich ustanovení neupravuje dĺžku minimálnej doby poskytovania služieb po odpracovaní, ktorej je poskytovateľ oprávnený uplatniť si, tzv. platené voľno v zmysle čl. II. bodu 5. zmluvy zo dňa 14. decembra 2018. Skutočnosť, že až odvolací súd sa po prvý raz zaoberal otázkou fakturácie, tzv. pracovného voľna založila procesný postup, ktorým došlo k porušeniu základného práva žalobcu na spravodlivý proces z dôvodu, že mu bolo odňaté 2-inštančné civilné sporové konanie. Žalobca nemal žiadnu možnosť vyjadriť sa a namietat bod 32. odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolacieho súdu. Po prvý raz tak môže urobiť až v dovolacom konaní, ktoré však predstavuje mimoriadny opravný prostriedok. Žalobca rovnako namieta, že už v písomnom podaní - Stanovisko k vyjadreniu žalovaného zo dňa 16. marca 2020 k námietke žalovaného o nedostatku naliehavého právneho záujmu žalobcu na požadovanom určení neplatnosti výpovede uviedol, že namieta

absolútnu neplatnosť výpovede, ktorá zakladá jej neplatnosť od počiatku a ex lege, t.j. aj bez nutnosti preukazovania naliehavého právneho záujmu. Súd prvej inštancie, ani odvolací súd sa však k tomuto argumentu nijako nevyjadrili. Odignorovali rozdiel medzi absolútnou a relatívnou neplatnosťou právneho úkonu, hoci oba v odôvodnení uvádzajú, že žalobca namietal platnosť výpovede poukazujúc na ust. § 37 a § 39 OZ.

21. Podľa dovolateľa vyššie namietaným procesným postupom mu odvolací súd nevytvoril ako žalobcovi podmienky na riadne bránenie ním uplatneného práva. Práve naopak, v celom rozsahu mu odňal možnosť konať pred súdom, čím len pokračoval v porušovaní jeho procesných práv, ktoré začalo už v konaní pred súdom prvej inštancie. V prejednávanej právnej veci žalobcu tak išlo o striktné formalistický prístup súdov t.j. taký, aby na ich strane nevznikla nutnosť sa vecne a dôsledne zaoberať dôvodmi žaloby. Takýto postup je podľa dovolateľa neutržateľný a v prostredí materiálneho právneho štátu neprijateľný.

22. Dovolateľ ostatný dovolací dôvod vyvedený ust. § 421 ods. 1 písm. a) CSP vzhľadom nesprávnym právnym posúdením preukázanie naliehavého právneho záujmu na určení absolútnej neplatnosti výpovede, čím sa mali odkloniť rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (sp. zn. 4Cdo/56/2009, 1Cdo/96/1995, 3Cdo/144/2010).

23. Ku vzťahu naliehavého právneho záujmu a absolútnej neplatnosti právneho úkonu dlhodobo v právnej teórii i súdnej praxi platí, že samotný pôvod a dôvody absolútnej neplatnosti, ktoré nastávajú priamo zo zákona, t.j. bez toho, aby o nej osobitne rozhodoval súd, zakladá neúčinnosť takéhoto právneho úkonu. Súdny sú povinné skúmať dôvody absolútnej neplatnosti právneho úkonu z úradnej moci (t.j. aj bez návrhu). Ak však žalobca tvrdil absolútnu neplatnosť právneho úkonu, bolo jednoznačne úlohou, už súdu prvej inštancie, sa týmito dôvodmi zaoberať, a to bez ohľadu na to, či žalobca tvrdil, či dokonca preukázal, existenciu naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení.

24. Vyriešenie otázky platnosti alebo neplatnosti výpovede má podľa dovolateľa zásadný význam pre konečné posúdenie oprávnenosti peňažného nároku uplatneného žalobcom. Tento by bol totiž opodstatnený iba v tom prípade, že súdy by ustálili dátum, ku ktorému došlo k riadnemu ukončeniu právneho vzťahu medzi stranami sporu. Z odôvodnení rozsudkov súdov oboch inštancií sa však javí, že ani jeden z týchto súdov sa nijako nevyjadril k dôvodom absolútnej neplatnosti výpovede, ktoré žalobca vo svojich podaniach uviedol. Už táto samotná skutočnosť podľa dovolateľa nasvedčuje tomu, že súdy sa žalobou žalobcu vôbec nezaoberali a ani to nemali v úmysle.

25. Rovnako pokiaľ ide o skutkovo vymedzený dôvod výpovede, žalobca napadol aj ten. Trvá na tom, že žalovaným predložené listy o údajnom sexuálnom obťažovaní dvoch klientiek pri vykonávaní masáže, je nepravdivé a nikdy sa nestalo. Súd prvej inštancie k tomu uviedol iba toľko, že táto námietka je irelevantná, pretože k výpovedi zmluvy mohlo dôjsť aj bez udania dôvodu. Žalobca v tejto súvislosti zdôraznil, že predmetnú výpoveď koncipoval sám žalovaný a výlučne on rozhodol, že ju podá práve z dôvodu, ktorý v nej je uvedený. Preto akékoľvek dodatočné modifikácie tejto výpovede, dokonca zo strany súdu, sú vylúčené. Súd má posudzovať právnu vec a zistený skutkový stav tak, ako vznikol a žalobca ho vymedzil, nie ho upravovať v prospech niektorej zo strán sporu (v prejednávanej veci zjavne v prospech žalovaného). Takýto postup súdu potom mal u žalobcu vyvolať pochybnosti o jeho nezávislosti a nestrannosti.

26. Záverom dovolania žalobca uviedol, že jeho žaloba je koncipovaná ako kombinácia žaloby na určenie a žaloby na plnenie. Teda aj v prípade, že súdy zistili nedostatok naliehavého záujmu na žalobcom požadovanom určení, boli podľa názoru dovolateľa povinné vykonať náležité dokazovanie a vysporiadať sa so všetkými dôkazmi a tvrdeniami žalobcu v rámci rozhodovania o časti žaloby na plnenie. A práve pri náležitom procesnom postupe mohli zistiť, že na to, aby predmetná vec mohla byť riadne meritórne prejednaná a rozhodnutá, je nevyhnutne potrebné zistiť, či doručená výpoveď (či odstúpenie) je platným právnym úkonom a teda, či vyvolala ňou sledované účinky. Až na základe vyriešenia tejto predbežnej otázky, bolo možné meritórne rozhodnúť o tom, či nárok na peňažné plnenie, uplatnený žalobcom je

dôvodný. Žalobca vo svojich podaniach už súdu prvej inštancie jasne vysvetlil prečo žalovanému vyhotovil a doručil ešte dve faktúry, a to za mesiace február 2019 a marec 2019. Išlo o riadny postup, v súlade so zmluvou o poskytovaní služieb zo dňa 14. decembra 2018, podľa ktorej mal nárok na platené voľno. Konajúce súdy však vyššie naznačeným spôsobom nepostupovali a ani to nijako neodôvodnili. Strohé konštatovanie, že žalobca nepreukázal naliehavý právny záujem na tej časti žaloby, ktorou sa domáhal určenia neplatnosti výpovede, je nepostačujúce a nijakým spôsobom neodôvodňuje to, že následne sa už súdy riadne nezaoberali ani žalobou na plnenie.

27. Na základe všetkých vyššie uvedených tvrdení žalobca dovolaciemu súdu navrhol, aby napadnutý rozsudok odvolacieho súdu (prípadne aj súdu prvej inštancie) zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

28. Žalovaný sa k dovolaniu nevyjadril.

29. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ako súd dovolací (§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok [(ďalej aj „CSP“)], po zistení, že dovolanie podala včas žalobca v neprospech, ktorého bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpený podľa § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalobcu nie je dôvodné.

30. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je nepochybne tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011). Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

31. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

32. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

33. Podľa § 428 CSP, dovolateľ musí v dovolaní popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

34. Podľa § 431 ods. 1 CSP, dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ods. 2).

35. Predmetom dovolacieho prieskumu je napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým rozhodnutím bol potvrdený rozsudok súdu prvej inštancie. Z tohto dôvodu je dovolanie voči napadnutému rozhodnutiu prípustné podľa § 420 CSP, pretože ide o rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa konanie v danom procesnom štádiu končí.

36. Podľa názoru žalobcu je jeho mimoriadny opravný prostriedok prípustný podľa § 420 písm. f) CSP, v zmysle ktorého ustanovenia je dovolanie prípustné, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu

práva na spravodlivý proces. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú túto procesnú vadu, sú: a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby (procesnou aktivitou) uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

37. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky.

38. Z obsahu dovolania je zjavné, že vadu zmatečnosti podľa § 420 písm. f) CSP, vidí dovolateľ v tom, že konajúce súdy nevykonali absolútne žiadne dokazovanie vo veci samej, a to napriek tomu, že v odôvodnení oboch rozsudkov konštatujú opak. Žaloba žalobcu tak mala ostať bez akéhokoľvek relevantného právneho posúdenia (hmotnoprávneho, či procesného) a bola zamietnutá iba z toho dôvodu, že podľa názoru súdov oboch inštancií žalobca nepreukázal naliehavý právny záujem na požadovanom určení neplatnosti právneho úkonu - výpovede Zmluvy o poskytovaní služieb uzavretej medzi žalobcom a žalovaným dňa 14. decembra 2018. Dovolateľ zdôraznil, že jeho žaloba je koncipovaná ako kombinácia žaloby na určenie a žaloby na plnenie s tým, že až na základe vyriešenia predbežnej otázky - platného odstúpenia od zmluvy, bolo možné meritórne rozhodnúť o tom, či nárok na peňažné plnenie je dôvodný. Konajúce súdy však takýmto spôsobom podľa dovolateľa nepostupovali a ani to nijako neodôvodnili.

39. V súvislosti s vyššie uvedenou námietkou súvisiacou s dokazovaním, dovolací súd pripomína, že už podľa predchádzajúcej právnej úpravy nebolo dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení strany sporu (a zakladajúcim prípustnosť dovolania), nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (R37/1993, R125/1999, R42/1993). Najvyšší súd Slovenskej republiky aj v rozhodnutí uverejnenom v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky pod č. 125/1999, dospel k záveru, že ak súd v priebehu konania nevykoná všetky navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie skutočného stavu, dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 237 písm. f) OSP nie je prípustné, lebo to nemožno považovať za odňatie možnosti konať pred súdom. V tejto súvislosti dovolací súd uvádza, že nesprávne hodnotenie vykonaných dôkazov nie je uvedené medzi prípustnými dôvodmi dovolania, ktoré sú vymedzené v § 241 ods. 1 písm. a) až c) OSP. Pre tento záver svedčí aj § 243a ods. 2 druhá veta OSP, ktorý upravuje, že dovolací súd nevykonáva dokazovanie (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 7. novembra 2013 sp. zn. 5Cdo/275/2013). Nová právna úprava na podstate uvedeného nič nezmenila.

40. Podľa § 185 ods. 1 CSP súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná. Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo (§ 191 ods. 1 CSP).

41. Pri uplatnení zásady voľného hodnotenia dôkazov súd v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi, ako má z hľadiska pravdivosti ten, ktorý dôkaz hodnotiť. Iba výnimočne zákon súdu ukladá určité obmedzenie pri hodnotení dôkazov (napr. § 192, § 193, § 205 CSP).

42. Ťažisko dokazovania je v konaní na súde prvej inštancie; skutkové závery tohto súdu je oprávnený dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd, ktorý za tým účelom môže vykonávať dokazovanie (§ 384 CSP).

43. Súd rozhodujúci o dovolaní nepreskúmava správnosť a úplnosť skutkových zistení, a to už len z toho dôvodu, že v konaní o tomto opravnom prostriedku nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy; na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu totiž nemá možnosť dôkazy sám vykonávať (§ 442 CSP).

44. Keď Najvyšší súd Slovenskej republiky nemôže vykonávať dokazovanie, tak nemôže iba na základe

súdnych spisov preskúmať správnosť hodnotenia dôkazov súdom, lebo si nemôže pre svoje rozhodnutie zabezpečiť rovnaké podklady a predpoklady doplnením, alebo zopakovaním dokazovania, aké mal súd, ktorý dôkazy hodnotil. Zároveň dovolací súd poukazuje na rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Obdo/46/2017 a obdobne aj sp. zn. 4Obdo/41/2017, v ktorom uviedol, že „súd v konaní nie je viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (§ 185 ods. 1 CSP) a nie sporových strán.

45. Dovolací súd ďalej uvádza, že pokiaľ súd nevykonával v priebehu civilného konania všetky navrhované dôkazy alebo nevykonával iné dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, nedostatočne zistil skutkový stav alebo nesprávne vyhodnotil niektorý dôkaz, nemožno to v zásade považovať za procesnú vadu konania znemožňujúcu realizáciu procesných oprávnení strany, čo v súlade s ustálenou judikatúrou najvyššieho súdu nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle ust. § 420 písm. f) CSP (I. ÚS 65/2020, III. ÚS 171/2018, II. ÚS 202/2020, II. ÚS 108/2020, IV. ÚS 511/2020). V súvislosti s uvedeným však dovolací súd považuje za potrebné upozorniť, že Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojich rozhodnutiach tiež vyslovil názor, že nevykonanie navrhovaného dôkazu, ktorý by mohol mať vplyv na posúdenie skutkového stavu, ktorý z doteraz vykonaných dôkazov nemožno bezpečne ustáliť, možno kvalifikovať ako porušenie práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR (III. ÚS 332/2009).

46. Ako vyplýva z obsahu súdneho spisu, konajúce súdy vzhľadom na žalobu, ktorá je koncipovaná ako kombinácia žaloby na určenie a žaloby na plnenie procesne postupovali tak, že po sumarizácii skutkových zistení pristúpili k právnemu posúdeniu riešenia predbežnej otázky - platného odstúpenia od zmluvy, ktoré vyhodnotili ako platné s tým, že okrem iného žalobca nepreukázal naliehavý právny záujem na určení neplatnosti odstúpenia od zmluvy, nakoľko v konaní žaluje aj peňažné plnenie ním vyčíslenej škody v zmysle § 268 Obchodného zákonníka. Následne oba konajúce súdy pristúpili k posúdeniu nároku žalobcu na peňažné plnenie, ktoré nepovažovali za dôvodné, čo viedlo k zamietnutiu žalovaného nároku. Vo vzťahu k nároku žalobcu na peňažné plnenie vo výške 1 029 eur s príslušenstvom súd prvej inštancie uzavrel, že tento nárok žalobcovi nevznikol, a to ani s odkazom na nárok ako pracovné voľno za mesiace február a marec 2019. Odvolací súd v napádanom rozhodnutí závery súdu prvej inštancie v plnom rozsahu potvrdil.

47. Je zrejmé, že konajúce súdy venovali v odôvodneniach svojich rozhodnutí značný priestor naliehavému právnemu záujmu pri určujúcej žalobe a vzťahu takejto žaloby na určenie k žalobe na plnenie, čo však neznamená, že by žaloba vo veci samej, resp. na plnenie ostala bez povšimnutia a zamietnutá bez ďalšieho pre absenciu naliehavého právneho záujmu. Zároveň je nutné poukázať na skutočnosť, že dovolateľ už v podanom odvolaní komparoval absolútnu neplatnosť právneho úkonu v zmysle § 37 a § 39 Občianskeho zákonníka s ust. § 137 písm. c) CSP, kedy k tomuto odvolaciemu argumentu zaujal dovolací súd svoj právny záver v bodoch 29. až 31. napádaného rozhodnutia.

48. Týmto nie je možné prisvedčiť tej dovolacej námietke žalobcu, že by konajúce súdy nevykonali dokazovanie vo veci samej, čím žaloba žalobcu mala ostať bez akéhokoľvek relevantného právneho posúdenia (hmotnoprávneho, či procesného) a bola zamietnutá iba z toho dôvodu, že podľa názoru súdov oboch inštancií žalobca nepreukázal naliehavý právny záujem na požadovanom určení.

49. Ďalej v prejednávanej veci malo dôjsť podľa dovolateľa tiež k porušeniu zásady dvojinstančnosti súdneho konania, keď až odvolací súd, hoci len okrajovo sa vyjadril k fakturácii, tzv. pracovného voľna v zmysle čl. II. bodu 5. zmluvy zo dňa 14. decembra 2018, pričom sa súd prvej inštancie týmto vôbec nemal zaoberať. Žalobca dodal, že nemal žiadnu možnosť vyjadriť sa a ani namietat bod 32. odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolacieho súdu. Po prvý raz tak podľa jeho vyjadrenia mohol urobiť až v dovolacom konaní, ktoré však predstavuje mimoriadny opravný prostriedok.

50. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu nedošlo v danom odvolacom konaní k porušeniu ústavného princípu dvojinstančnosti konania. Odvolací súd, ako vyplýva z obsahu spisu, nevychádzal z

iných skutkových zistení ako súd prvej inštancie a svoje rozhodnutie nezaložil na skutočnosti, ktorou by sa už pred ním nezaoberal súd nižšej inštancie. Z odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku vyplýva opakované konštatovanie odvolacieho súdu, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav. Aj právne posúdenie rozhodujúcich skutkových zistení, na ktorých založili súdy svoje rozhodnutia vo veci samej, je zhodné. Tak prvoinštančný súd, ako aj odvolací súd, výpoveď žalovaného od zmluvy o poskytovaní služieb zo dňa 14. decembra 2018, ktorá výpoveď bola doručená žalobcovi dňa 7. februára 2019, vyhodnotili ako platné, a to z rovnakých dôvodov, čo viedlo k zamietnutiu žaloby v konaní pred súdom prvej inštancie a tak isto k potvrdeniu vyhovujúceho výroku rozsudku súdu prvej inštancie zo strany odvolacieho súdu. Nešlo preto o porušenie dvojínštančnosti súdneho konania a žalobcovi z tohto dôvodu nebolo ani odňaté právo na konanie pred súdom.

51. Dovolací súd k dôvodom, z ktorých žalobca vyvodzoval porušenie zásady dvojínštančnosti konania, považuje navyše za potrebné uviesť, že jeho tvrdenie, že až odvolací súd, hoci len okrajovo sa vyjadril k fakturácii, tzv. pracovného voľna v zmysle čl. II. bodu 5. zmluvy zo dňa 14. decembra 2018, je neopodstatnené, nakoľko aj z obsahu rozhodnutia súdu prvej inštancie je možné zistiť, že konajúci súd podrobil skúmaniu aj fakturácie žalobcu za pracovné voľno za mesiace február a marec 2019, ku ktorým sa opakovane vyjadroval aj odvolací súd v napádanom rozsudku. Preto skutočnosť, že odvolací súd sa opakovane zaoberal otázkou fakturácie, tzv. pracovného voľna nemohla založiť taký procesný postup, ktorým malo dôjsť k porušeniu základného práva žalobcu na spravodlivý proces z dôvodu, že mu malo byť odňaté dvojínštančné civilné sporové konanie.

52. Dovolací súd pre úplnosť uvádza, že o tom, ako v te, ktorej veci prebiehalo dokazovanie a pojednávanie, môže dovolací súd usudzovať len z obsahu spisu. V preskúmanom spore je v spise na čl. 99 založená zápisnica o pojednávaní pred súdom prvej inštancie, ktoré sa uskutočnilo dňa 11. augusta 2021, z ktorej vyplýva, že na pojednávaní sa zúčastnila právna zástupkyňa žalobcu. Zo zápisnice je zjavné, že pred vyhlásením dokazovania za skončené, právna zástupkyňa žalobcu uviedla, že nemá žiadne ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania. Uvedený procesný úkon vykonaný na záver pojednávania je možné považovať za záverečné zhrnutie, resp. záverečnú reč. Obsah tejto zápisnice preto v ničom nesvedčí o tom, že súd prvej inštancie stranám sporu nevytvoril procesnú možnosť realizovať procesné práva, ktoré im z Civilného sporového poriadku vyplývajú. Vzhľadom na uvedené dospel dovolací súd k záveru, že dovolateľom namietaná vada (právo na prejednanie veci samej, resp. navrhovať a aj vykonať dôkazy) sa neprejavila v správnosti napadnutého rozhodnutia, z ktorého dôvodu dovolateľ neopodstatnene namieta procesný postup odvolacieho súdu vo veci navrhovania dôkazov, ktoré podľa jeho názoru mohli prispieť k náležitému objasneniu veci. Týmto je možné konštatovať, že postupom odvolacieho súdu nedošlo k odňatiu žalobcovi patriacim procesným právam, a že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

53. V súvislosti s dovolacou námietkou žalobcu ohľadom nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu dovolací súd zdôrazňuje, že povinnosť súdu svoje rozhodnutie náležite odôvodniť je jedným z princípov predstavujúcich súčasť práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

54. Štruktúra práva na odôvodnenie súdneho rozhodnutia je rámcovo upravená v § 220 ods. 2 CSP, pričom táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 387 ods. 2 CSP). Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii, obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia, dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojej ustálenej judikatúre zdôraznil, že odôvodnenia rozhodnutí prvoinštančného súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (napr. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09), pretože prvoinštančné a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (IV. ÚS 489/2011). Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (tak prvoinštančného súdu, ako aj súdu odvolacieho, prípadne aj dovolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania.

55. Dovolací súd po preskúmaní oboch vo veci vydaných rozhodnutí, tak prvoinštančného, ako aj odvolacieho, dospel k záveru, že rozsudok odvolacieho súdu v spojení s potvrdeným rozsudkom súdu prvej inštalácie vyššie uvedené kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 220 ods. 2 CSP spĺňa, a preto ho možno považovať za preskúmateľný a ústavne akceptovateľný. Dovolací súd poukazuje na odôvodnenie rozsudku prvoinštančného súdu, v ktorom sa súd vysporiadal s otázkou existencie naliehavého právneho záujmu a následne s posúdením dôvodnosti podanej žaloby na plnenie. S odôvodnením prvoinštančného rozsudku sa v celom rozsahu stotožnil aj súd odvolací, ktorý v odôvodnení svojho rozhodnutia zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvod, pre ktorý mal za správny postup prvoinštančného súdu. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu rešpektuje úpravu zakotvenú v § 387 ods. 2 CSP, podľa ktorej odvolací súd v prípade, ak sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení svojho rozhodnutia obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Uvedené je reakciou na súdnu prax v prípadoch úplných a presvedčivých rozhodnutí súdov prvej inštalácie, kedy odôvodnenie rozhodnutia odvolacích súdov je len kopírovaním vecne správnych dôvodov. V takých prípadoch rozhodnutia obsahujú stranám sporu známe podania, známy napadnutý rozsudok a v závere obsahujú už len stručné konštatovania o správnosti a presvedčivosti napádaného rozhodnutia, s ktorým sa odvolací súd stotožňuje. Je tomu tak aj v posudzovanom spore, preto rozhodnutie odvolacieho súdu nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, nepreskúmateľné, resp. ústavne nekonformné. Za porušenie základného práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a naplnenie dovolacieho dôvodu v zmysle § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalobcu (viď napr. I. ÚS 673/2014, II. ÚS 27/2008, III. ÚS 167/2013).

56. Dovolací súd preto konštatuje, že odvolací súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu; jeho postup nemožno považovať za neodôvodnený. Myšlienkový postup odvolacieho súdu je v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky rozhodujúce skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Zároveň sa v odôvodnení rozhodnutia vysporiadal s podstatnými odvolacími námietkami. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia spĺňa náležitosti riadneho odôvodnenia v zmysle § 393 ods. 2 CSP.

57. Procesný postup súdov sa zároveň dôsledne riadil princípom kontradiktórnosti a koncentračnou zásadou, čím námietka dovolateľa spočívajúca nesprávnym postupom v zmysle § 420 písm. f) CSP, nie je daná.

58. Dovolateľom načrtnutá procesná nesprávnosť mala mať zároveň dopad na nesprávne právne posúdenie pri preukázaní naliehavého právneho záujmu na určení absolútnej neplatnosti výpovede, čím sa mali konajúce súdy odkloniť od rozhodovacej praxe najvyššieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP (sp. zn. 4Cdo/56/2009, 1Cdo/96/1995 a 3Cdo/144/2010).

59. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

60. Dovolací súd s ohľadom na aspekt súdnej veci uvádza, že skutkový stav veci ustálený súdmi nižšej inštalácie (resp. žalobcom uvádzané skutkové tvrdenia) je významný pre posúdenie právnej otázky existencie, resp. neexistencie naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení (k tomu viď aj R 22/2017).

61. Pri skúmaní existencie naliehavého právneho záujmu ide o posúdenie, či podaná žaloba je vhodný (účinný a správne zvolený) procesný nástroj ochrany práva žalobcu, či sa ňou môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva, a či snáď len zbytočne nevyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak

nasledovať iné (ďalšie) súdne konanie alebo konania. Naliehavý právny záujem je spravidla daný v prípade, ak by bez tohto určenia bolo právo žalobcu ohrozené, alebo ak by sa bez tohto určenia stalo jeho právne postavenie neistým (porovnaj R 17/1972). Za nedovolenú možno považovať určovaciu žalobu, pokiaľ neslúži potrebám praktického života, ale len k zbytočnému rozmnožovaniu sporov; ak však určovacia žaloba vytvára pevný právny základ pre právny vzťah účastníkov sporu, je prípustná aj napriek tomu, že je možná (prípadne) i iná žaloba (k tomu vid' 5Cdo/31/2011 a obdobne aj 4Cdo/89/2007).

62. Z vyššie uvedeného vyplýva, že povinnosťou súdu pri skúmaní naliehavého právneho záujmu je posúdiť, či určovací žalobný návrh je vhodným a správne zvoleným nástrojom ochrany jeho práva, t.j., ak neistotu žalobcu v právnom vzťahu je možné odstrániť navrhovaným určovacím výrokom (tu ide predovšetkým o prípady, kedy určovací výrok vytvorí pevný právny základ vzťahu medzi stranami sporu, ktorým sa predíde prípadným sporom o splnenie povinnosti). Určovacia žaloba je tak neprípustná vtedy, ak rozhodnutie o merite sporu by predstavovalo len rozhodnutie o predbežnej otázke podstatnej pre rozhodnutie iného (žalobcom následne iniciovaného) súdneho sporu. Otázku existencie, resp. neexistencie naliehavého právneho záujmu treba posudzovať výlučne s ohľadom na právny záujem žalobcu, záujem žalovaného je pri posudzovaní tejto otázky súdom irelevantný.

63. Dovolací súd zisťuje, že súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí po sumarizácii skutkových okolností konštatoval, že žalovaný splnil všetky dohodnuté ustanovenia zmluvy, ktorú vypovedal písomne dňa 7. februára 2019 a žalobca túto jeho výpoveď v tento deň aj prevzal. Mal za to, že žalovaný súdu aj žalobcovi ozrejmil, že dátum uvedený v článku I. výpovede, v zmysle ktorého objednávateľ vypovedá zmluvu k 7. decembru 2019 je preklep a samotná výpoveď je datovaná dňom 7. februára 2019. Zároveň súd prvej inštancie uviedol, že žalobca musí naliehavý právny záujem na určení práva preukázať pričom žalobca (v zásade) nemá právny záujem na určení, či tu právo je, alebo nie je, ak už k porušeniu práva došlo, kedy ochranu už porušeného práva môže dosiahnuť žalobou na plnenie. Preto súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca svoj naliehavý právny záujem nepreukázal a vo vzťahu k jeho nároku na peňažné plnenie vo výške 1 029 eur s príslušenstvom súd prvej inštancie uzavrel, že tento nárok žalobcovi nevznikol, a to ani s odkazom na nárok ako pracovné voľno za mesiace február a marec 2019. Odvolací súd v napádanom rozhodnutí závery súdu prvej inštancie potvrdil a dodal, že skúmanie naliehavého právneho záujmu posudzoval podľa § 137 písm. d) CSP dôvodiac, že na posúdenie tohto záujmu v zmysle uvedeného ustanovenia nebolo potrebné strany vyzvať v zmysle § 382 CSP, nakoľko bolo prípadné použitie tohto ustanovenia v konaní obom stranám známe (viď bod 31. napádaného rozhodnutia).

64. Dovolací súd pri prieskume dovolacej námietky nesprávneho právneho posúdenia uvádza, že kľúčovým zistením konajúcich súdov bolo určenie, že výpoveď zmluvy o poskytovaní služieb je platná. V tejto súvislosti súdy dospeli k záveru, že dátum uvedený v článku I. výpovede, v zmysle ktorého objednávateľ vypovedá zmluvu k 7. decembru 2019 je preklep s tým, že zmluva bola vypovedaná písomne dňa 7. februára 2019 a žalobca túto výpoveď v tento deň aj prevzal. Tento právny záver konajúcich súdov je opretý aj o následnú komunikáciu strán sporu. V ostatnom súdy nižších inštancií zhodne uviedli, že žalobca musí naliehavý právny záujem na určení práva preukázať, čo sa v súdnej veci nestalo. Preto ani z obsahu dovolania nie je dostatočne zrejmé, ako sa v tejto časti konajúce súdy mali odkloniť od žalobcom označenej a ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a v čom prípadný odklon spočíval, keďže tento je v podanom dovolaní uvedený len všeobecne s poukazom na § 39 OZ, podľa ktorého mali súdy skúmať absolútnu neplatnosť z úradnej moci, a to bez ohľadu na to, či žalobca tvrdil, alebo preukázal naliehavý právny záujem na ním požadovanom určení. V uvedenom rozsahu vymedzené nesprávne právne posúdenie dovolateľom nemožno považovať za súladné podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP v spojení s § 432 ods. 1 a 2 CSP, nakoľko kľúčové a rozhodujúce právne posúdenie oboch konajúcich súdov sa zakladá na posudzovaní relatívnej neplatnosti a preukazovaní naliehavého právneho záujmu pri kumulovanej žalobe na určenie a na plnenie. Zároveň nie je možné prisvedčiť tej námietke dovolateľa, že by súdy nechali jeho námietku absolútnej neplatnosti výpovede bez povšimnutia, ak uviedli, že dátum uvedený v článku I. výpovede, v zmysle ktorého objednávateľ vypovedá zmluvu k 7. decembru 2019 je preklep a samotná výpoveď je datovaná dňom 7. februára 2019. Z uvedeného

právneho záveru je možné logicky vyvodiť, že namietaná absolútna neplatnosť výpovede pre jej nezrozumiteľnosť, či neurčitosť (preklep dátumu výpovede), nezakladá absolútnu neplatnosť tohto právneho úkonu, čím súdy pristúpili k posúdeniu neplatnosti relatívnej. Dovolací súd preto v súdnej veci nezistil žiadny odklon od ustálenej praxe dovolacieho súdu v časti posúdenia neplatnosti právneho úkonu tak, ako je uvedené vyššie.

65. Pre úplnosť dovolací súd dodáva, že k vyhodnoteniu dovolacej námietky nesprávneho právneho posúdenia pristúpil len z dôvodu podania kumulovanej žaloby o určenie a na plnenie, nakoľko v časti žalovaného plnenia vo výške 1 029 eur s príslušenstvom je prítomný, tzv. majetkový cenzus, ktorý predstavuje obmedzenie prípustnosti dovolania na výšku sumy, ktorá má byť predmetom dovolacieho prieskumu. V posudzovanom prípade tak ide v časti žaloby na plnenie o bagateľnú vec vylúčenú z meritórneho dovolacieho prieskumu.

66. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti, keďže prípustnosť dovolania žalobcu nie je daná podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP a ani podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, dovolací súd dovolanie žalobcu podľa § 447 písm. c) CSP odmietol, a to bez toho, aby sa zaoberal otázkou vecnej správnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia.

67. O trovách dovolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 453 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP tak, že ich náhradu žalovanému nepriznal, nakoľko mu v dovolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

68. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok